

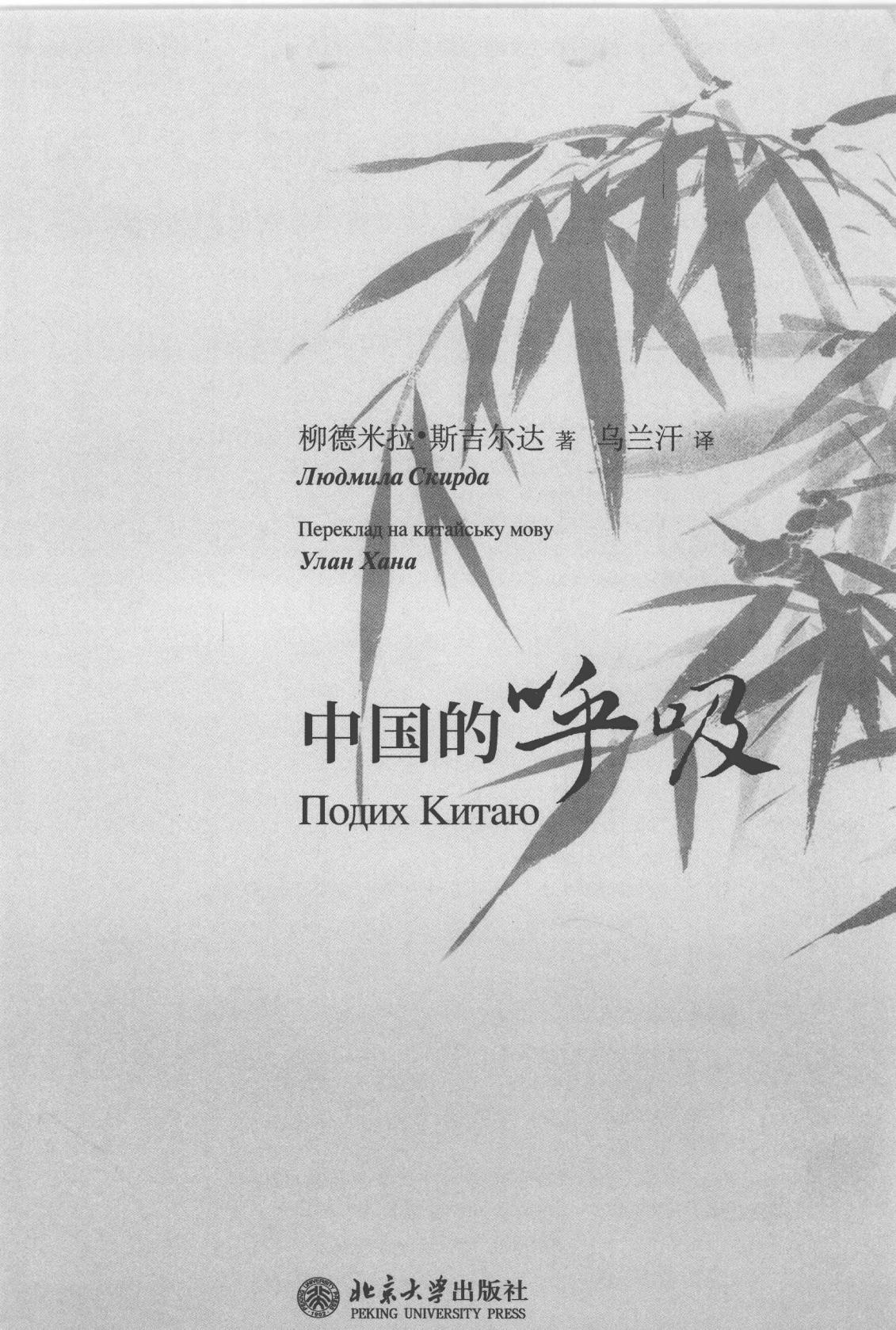
柳德米拉•斯吉尔达 著
Людмила Скирда

中国的呼吸

Подих Китаю

北京大学出版社
PEKING UNIVERSITY PRESS

柳德米拉·斯吉尔达 著 乌兰汗 译
Людмила Скирда

Переклад на китайську мову
Улан Хана

中国的呼吸

Подих Китаю

北京大学出版社
PEKING UNIVERSITY PRESS

图书在版编目(CIP)数据

中国的呼吸 / (乌克兰) 斯吉尔达著；乌兰汗译。—北京：北京大学出版社，2010.8

ISBN 978-7-301-17590-3

I. ①中… II. ①斯… ②乌… III. ①诗歌—作品集—乌克兰—现代 IV. ① I 511.325

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2010) 第 149669 号

书 名：中国的呼吸

著作责任者：柳德米拉·斯吉尔达 著 乌兰汗 译

责任编辑：张 冰

标准书号：ISBN 978-7-301-17590-3 / I · 2251

出版发行：北京大学出版社

地址：北京市海淀区成府路 205 号 100871

网址：<http://www.pup.con>

电话：邮购部 62752015 发行部 62750672 编辑部 62767347
出版部 62754962

电子邮箱：zbing@pup.pku.edu.cn

印 刷 者：北京汇林印务有限公司

经 销 者：新华书店

650 毫米 × 980 毫米 16 开本 12.5 印张 186 千字

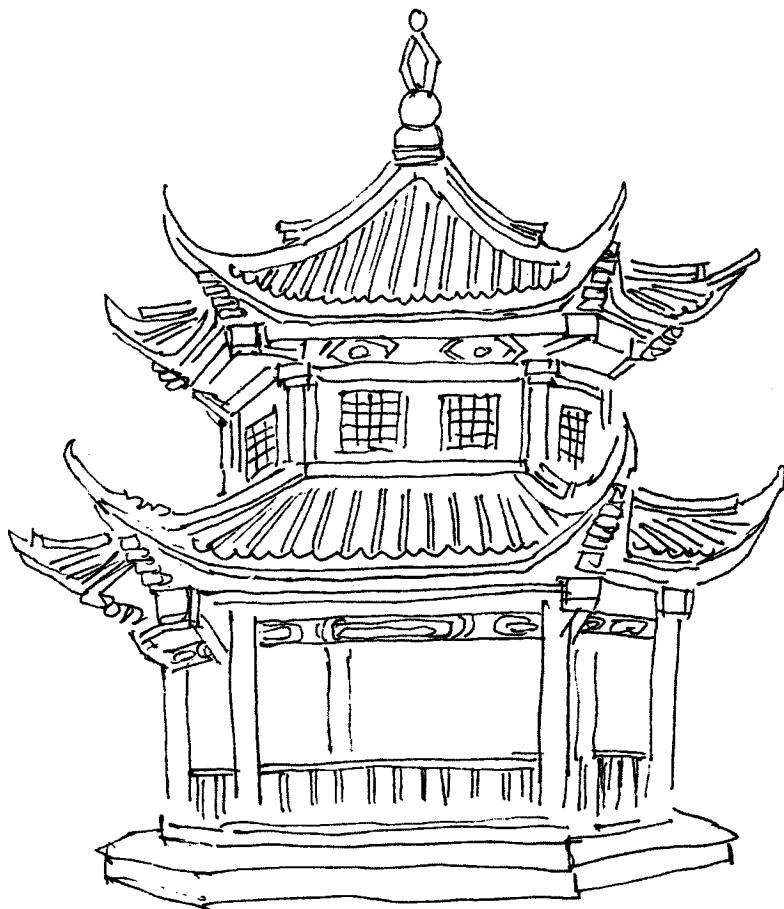
2010 年 8 月第 1 版 2010 年 8 月第 1 次印刷

定 价：35.00 元

未经许可，不得以任何方式复制或抄袭本书之部分或全部内容。

版权所有，侵权必究 举报电话：010-62752024

电子邮箱：fd@pup.pku.edu.cn

*Подих Китаю – бесіда друзів
(замість передмови)*

友人谈话录
(代序)

Гао Ман: Людмило, щойно завершено роботу над перекладом Вашої книги про Китай китайською мовою. Хочу відзначити, що цей проект досить унікальний. Китай зараз є однією з найпопулярніших країн в інформаційному просторі світу. Колосальна кількість книг з'являється щорічно і у нас, і закордоном. Але книга віршів іноземного автора про Китай – це щось абсолютно інноваційне.

Людмила Скирда: Гао Мане, перш за все я хочу від усієї душі подякувати Вам за чудові переклади моїх віршів, за Ваші поради, за бесіди з Вами, за теплі слова на мою адресу, за високу честь, яку Ви, відомий літератор і художник Китаю, надали мені і моїй країні, здійснивши цю нелегку працю.

Бути перекладеним китайською мовою – це визнання і щастя для кожного поета нашої планети. Адже саме в Китаї вперше в світовій історії поезія здобулась на нечувано масштабний розвиток. «Ші Цзін» – найстародавніша пам'ятка китайської художньо-поетичної творчості, відігравала колосальну роль у розвитку літератур країн Далекого Сходу – Кореї і Японії. І сьогодні вона залишається неперевершеною поетичною вершиною світової літератури, а це зобов'язує ...

Г.М.: Ваші книги перекладені англійською, російською, італійською, грецькою, корейською, японською, арабською, німецькою та іншими мовами народів світу. Я знаю, що напередодні приїзду до Китаю в деяких європейських країнах відбулися презентації Ваших книг, в яких Ви брали активну участь. Як визначити сьогодні стан поезії в світі? Чи бачите Ви продуктивну орієнтацію її розвитку? А може, існує явище стагнації?

Л.С.: Дякує за це складне, але надзвичайно важливe питання. Справа в тому, що мое життя склалося ніби з двох рівноцінних половин. Багато років я прожила в Європі – Австрія, ФРН, Франція, а початок ХХІ століття зустріла в Японії, а от тепер Китай.

Два дивовижних і несхожих світи, Схід і Захід, зустрілись в моєму житті, а відтак я отримала унікальну можливість вивчати і порівнювати.

Безперечно, поезія жива! Я переконана, що вона безсмертна, як і все прекрасне на нашій Землі. Але інформаційна революція зробила свою справу, акценти пріоритетів дещо змістилися. Минули ті часи, коли вірші переписувались у зошити, вивчались напам'ять, коли вечори поезії збирали тисячі слухачів.

Поезія сьогодні стала більш рафінованою і менш популярною, але це ні в якому разі не свідчить про застій, просто поезія знаходить нові форми існування.

高莽（以下简称“高”）：我把您描写中国的作品译成了中文。首先想告诉您，这是一部罕见的书。中国，现在是世界媒体关注的国家之一。无论是我国还是外国，每年出版大量的著作。然而外国人用一本诗集来写中国的，在我记忆中还很少见。

斯吉尔达（以下简称“斯”）：高莽，首先我衷心感谢您的翻译，感谢您为我提供的各种建议，感谢您和我多次交谈，感谢您对我讲的热情的话。您担负起如此艰巨的劳动，给予我和我的国家崇高的荣誉。

世界上任何一位诗人，他的作品如能译成中文，都会感到莫大的荣幸。世界历史上正是中国诗词最早得到极其广泛的发展。中国诗词艺术中最古老的经典作品《诗经》，对中国和远东如朝鲜、日本、印尼等国的文学发展都产生过巨大的作用。至今它仍然具有极大的意义，是世界文学史上不可超越的高峰。

高：您的作品已被译成英文、俄文、意大利文、希腊文、朝鲜文、日文、阿拉伯文、葡萄牙文、乌兹别克文和世界其他民族文字。我听说，您来到中国之前，在欧洲出席过您的新书发布会。现在世界诗歌处于怎样一种状态？您是否看到了它有效的发展前途？或是感觉到某些不景气的成分？

斯：谢谢您提出这么一个复杂的，但确实极其重要的问题。我的生活好像是由两个相等重要的半圆组成的。我在欧洲——奥地利、德意志联邦共和国、法国——生活了多年。21世纪初我在日本，如今又到了中国。

东方和西方，两个极不相似的世界，却在我的生平中相会，在我心中交叉起来。由于命运的安排，我有了可能对他们进行研究和比较。

诗歌无疑是有生机的！我深信它和世界上一切美的事物一样，是永存不朽的。然而由于信息革命的影响，顺序的重点调换了一下位置。用手把诗抄写在笔记本上和背诵诗的时代已经过去。那时诗歌晚会能够聚集上万个听众。

诗歌现在变得更精练了，不太通俗了，但这并不能说明它是停滞了，诗歌是在寻找另一种生存方式。

以中国的唐诗发展为例。当时有多少人在写诗——最伟大的李

Згадаємо Танський період в розвитку китайської поезії – колосальна кількість людей, що віршують, видатні генії Лі Бо, Ду Фу, Ван Вей, Мен Хао Жань. В антологію танської поезії, як ви знаєте, увійшло біля п'ятидесяти тисяч віршів, написаних більш ніж двома тисячами поетів. Подібних вершин і злетів в історії світової поезії я не знаю. Зрозуміло, що зараз багато що змінилось, але поезія, як і раніше, жива!

Г.М.: Коли я перекладав Ваші вірші, кожного разу не міг стримати щирого подиву – Ваші знання китайської культури, літератури, філософії просто вражаютъ. Як прийшов Китай у Ваше життя?

Л.С.: О, це було так давно! В нашій сімейній бібліотеці я абсолютно випадково знайшла маленьку книжечку Лі Бо «Вибрана лірика». Ця книжечка була видана в Москві в 1956р., в прекрасних перекладах Олександра Гитовича. В цих віршах все було незвичайне – назви і теми, ритми і рими, реалії і географія. Одним словом – це був Китай у віртуозному виконанні поетичної флейти. Ця краса полонила мене назавжди.

Все своє життя я знаходжуся в якомусь, одній мені зрозумілому, зв’язку з Китаєм. Знання накопичувались дуже і дуже повільно. Оскільки я професійний літературознавець, у мене є особливий пістет до систематики. Інформацію, що я її отримую, я ніби розкладаю на різні полички пам’яті. Так було і з Китаєм – окремо історія, філософія, мистецтво, література... А коли в знаннях порядок, до цього закликав ще Конфуцій, ними користуватись надзвичайно легко, вони просто з’являються в свідомості в потрібний момент.

Г.М.: Ви багато років прожили в Європі і стали прекрасним зневажем західної культури і літератури. В той самий час Схід, як Ви самі стверджуєте, також перебуває в межах Ваших духовних ареалів. Що б Ви могли сказати про відносини Сходу і Заходу, як відносини цивілізацій?

Л.С.: Перш за все, це різні, як Ви точно визначили, цивілізації. Заході дав людству дуже багато. Не буду перераховувати по пунктам. Скажу тільки, що рівень сучасного прогресу, це, безперечно, продукт інтелектуального потенціалу Заходу. Найхарактернішою рисовою цього прогресу був прагматизм, який істотно обмежував духовні пориви. Ціннісні ідеали Заходу з його культом накопичення і фетишизацією грошей багато в чому розійшлися з християнською мораллю. Саме тому на Заході спостерігається певна енергетична і духовна втомленість. Вочевидь, невдовзі світ буде готовий для сприйняття

白、杜甫、王维、孟浩然。您知道，全唐诗中收集了两千多位诗人写的近五万首诗。我不知道世界诗歌史上何处还有如此高的顶峰。显然，现在很多事物都发生了变化，然而诗歌像过去一样是有生机的！

高：当我翻译您的诗时，我为您对中国文化、文学、哲学和各种知识的热爱感到由衷的敬佩。中国是怎样进入您的生活的？

斯：啊，说来话长了！我很偶然地发现一本诗集！李白的《咏情抒怀》。那是1956年莫斯科出版的一本小小的诗集，译者亚·奇托维奇，译得很出色。诗中的一切都不寻常——无论是名称还是主题，无论是音节还是韵律，无论是现实还是历史。总之，这是用诗歌风笛奇妙地演奏出来的中国。这种美永远征服了我。

我这一辈子全部是处在只有我自己所能理解的与中国的联系中。知识积累得慢而又慢。我是专业文学家，我将收集到的信息分别放到各种不同的橱格里。对中国也是如此。我将历史、哲学、艺术、文学分类集中。各种知识安排得妥妥当当，使用起来就得心应手。在需要的时候它们也就自然而然地浮现在意识中。

高：您在欧洲生活了多年，熟悉西方的文化与文学。同时东方，正如您所说，也早就进入了您的精神领域。您是怎样看待东西方两种不同的文明的？

斯：首先正像您说的，这是两种不同的文明。西方为人类作出很大的贡献。我不必一一历数。现代科技进步的水平，无疑是西方知识潜能的产物。这种进步的最有标志性的特点是实用主义，它大大地限制了迸发的精神激情。西方有价值的理想和它在相当程度上的基督教观念分道扬镳。其实，它很轻松地又毫无痛楚地被置之脑后。如此，西方出现了一定程度上的精力疲劳。世界准备接受新的思想、新的精神。

这种新思想，毫无疑问，今天表现在东方，或更确切地说存在于东方。我们的星球在危机时期特别明显地感受到了这一点。中国已成为全人类乐观主义的唯一发动机，因为在全面下降的背景下，中国的生产不断地上升，这不能不给人以影响。至于今天在东方——韩国、印度、日本、蒙古——发生的事，毫无疑问，给人以信心并提出方向。

我绝对相信，我们正处在东方新的向上旋转的门前。同时大家都

нових ідей, свіжих енергій.

Ці ідеї, поза усяким сумнівом, сьогодні продукує, або, точніше сказати, репродукує, Схід. Особливо виразно планета відчула це в період кризи, коли Китай став єдиним генератором оптимізму для всього людства, оскільки підйом виробництва на тлі всезагального спаду просто не міг не вражати. Те, що сьогодні відбувається на Сході – в Південній Кореї, Індії, Японії, Монголії, поза усяким сумнівом, дарує віру і пропонує орієнтири.

Я абсолютно переконана, що ми стоїмо напередодні нового спірального оберту Сходу. В той самий час всі знають про тупикові проблеми Заходу. Це і демографічна проблема – різке падіння народжуваності, і екологічні проблеми, і проблеми моралі, що якнайтісніше пов’язані з проблемами духовними. Відсутність сакральних цінностей на Заході вже сьогодні є надзвичайно серйозним викликом.

Г.М.: Чи не хочете Ви сказати, що Схід сьогодні володіє надзвичайно могутнім потенціалом?

Л.С.: Ви близькі до істини. У Сходу є чому повчитись сьогодні – а це значить ініціатива на його боці. Більше того, більшість Вчителів людства родом зі Сходу і вони неодмінно «повернуться». Так, як повернувся в Китай Конфуцій.

Г.М.: Я з величезним задоволенням перекладав Ваш цикл про Конфуція і думав – як ця українська поетеса, ця слов’янська душа, так глибоко і так тонко сприйняла стародавні ідеї. Чи не означає це, що Конфуцій зрозумілій, а значить потрібний сьогодні.

Л.С.: Безумовно, значить! Більше того, читаючи Конфуція я відчувала просто непоборне бажання розповсюджувати його думки мільйонними накладами. Хтось з мудреців сказав: «Гроши сприяють розвитку прогресу, для розвідки моралі потрібні Вчителі». З цим твердженням неможливо не погодитись.

Сьогодні, як ніколи, людство потребує вчителів, здатних вказати правильний, розумний шлях, допомогти повернути втрачені цінності, такі як родина, повага до природи, культ старших, дотримання золотої середини замість дикого накопичення, і тому подібне.

Конфуцій, безперечно, на часі. Я переконана, що його уроки здатні допомогти тим, хто збився зі Шляху.

Г.М.: Я з Вами згоден, адже невипадково сьогодні в світі спостерігається колосальний інтерес до ідей Конфуція. Хтось з чимось не погоджується, але відчувається, що в світі існує потреба щось міняти в кращий бік. Я теж нещодавно перечитував праці Кун

了解西方存在一些无法解决的问题，如人口问题——生育的急剧下降；生态问题；道德问题，它已经化为精神问题。换一句话说，完全丧失了神圣的价值，其实质就是走向死胡同。

高：您的意思是说，今天的东方已经具备了巨大的潜能？

斯：您的意见很接近实际。今天，可以向东方学习很多东西，这就是说——主动权在东方。

再说，人类很多圣贤都来自东方，他们一定会“回归”，如孔子又回到了中国。

高：我怀着浓厚的兴趣翻译了您关于孔子的一组诗，我心想——这位乌克兰女诗人，这颗斯拉夫人的心，怎么能够如此深刻而又细腻地接受最古老的思想。这是否意味着，今天孔子已为大家所理解，因此也就为今天所需要？

斯：毫无疑问，正是如此！不仅如此，阅读孔子时，我产生一种无法克制的愿望，即应当以百万册印制他的思想。某一位先人曾经说过：“促使进步发展的是金钱，促使道德发展则需要圣贤。”对这句话不能不赞同。

今天，比任何时候更需要有一善于指出正确的、理智的、道德方向的圣贤，帮助恢复丧失的价值，如家庭、敬老、崇爱自然，借以代替野蛮的积累等等。毫无疑问，孔子适合时代，也为时代所需要。我深信，他的教诲对于迷失方向的灵魂有催醒作用，也许是拯救作用。

高：今天的世界对孔子具有巨大的兴趣，绝非偶然。有人对某些问题并不同意，但总的来讲，世界已经到了必须向好的方面转变的要求。

不久以前，我也重读了《论语》，他关于“美”在人生中的作用是有独到的见解的。

斯：“尽美矣，又尽善也”——孔子这句格言伴他度过一生，并传授给我们。艺术，换句话说——美好的事物，无疑应当是人的一生中主要伴侣。不是财富，不是荣誉，不是权势，——而是美好的事物。使人的灵魂变得高尚，赋予存在以精神意义。

当我在我国旅行时，游览那些杰出的、异常美丽的花园和公园时，我的赞叹难以用语言形容。每次漫步在画满花草的游廊，或伫立

Цзи. I на цей раз мене зацікавили його роздуми про роль мистецтва в житті і окремої людини, і держави в цілому.

Л.С.: «Втіху знаходжу в мистецтвах»: цей, можна сказати девіз Конфуцій проніс через все життя і заповідав нам. Мистецтво, а інакше кажучи – прекрасне, безумовно, повинно бути головним супровідником в житті людини. Ні багатство, ні слава, ні влада – а саме прекрасне. Те, що облагороджує людську душу, привносить духовний сенс в існування людини.

Мандруючи Китаєм, я захоплююсь чудовими, небаченої краси садами та парками. Кожного разу, коли прохожу по розписаній квітами та метеликами галереї, або коли стою в павільйоні над гладдю озера, я думаю про тих людей, які створили цю красу, про те, що вони, можливо, не усвідомлюючи цього, залишили нам не тільки красивий рукотворний ландшафт, але і в певній мірі «філософський трактат», який розповідає про світогляд, стан душі та розуму, естетичні смаки та вірування, духовні цінності та сприйняття життя, як щасливого блаженства в поєднанні з природою.

Г.М.: Так, Ваші вірші про Іхеюань просто чудові, але і цей парковий комплекс – теж унікальне явище світового значення.

Л.С.: Чудово, що по всьому Китаю розкидані «іхеюані» різних масштабів, але однаково чарівні, поетичні, унікальні. Як ці живі пам'ятники краси людської думки та фантазії дійшли до наших днів, - не раз думала я. І, нарешті, зрозуміла – вони не збереглись, а їх зберегли.

З найдавніших часів культ краси був найважливішою складовою національного характеру китайського народу. І саме це дало можливість зберегти те, що зберегти надзвичайно важко, а, може, і взагалі неможливо.

І навіщо далеко ходити за прикладами. На території нашого Посольства росла стара магнолія – величезне дерево, яке почало заважати руху автомобілів. Було вирішено прибрati його. Отримали дозвіл, викликали спеціальну службу. Очевидці розповідають, що коли підігнали відповідну техніку – було враження, що збираються будувати хмарочос – кран, платформа, екскаватори, вантажівки, самоскиди і т.д., і т.п. Магнолію охайно викопали, упакували, як дорогоцінність, і відвезли, аби пересадити в іншому парку. Оце таке дбайливе, я б сказала, тримливе відношення до природи, безумовно говорить про багато речей, перш за все, про гарне ставлення до світу, до нашої Землі загалом, яка так постраждала від людського вандалізму.

Г.М.: Не можу з Вами не погодитись. Сьогодні уроки вчителів

在湖畔的亭台上，我就想到创造这种美的人，想到他们也许不曾意识到自己不仅给我们留下人造的景观，而且还留下了某种“哲学理念”，揭示了世界观、心灵和思想的状态，美学兴趣和宗教信念，精神财富以及对人生的理解，即融汇于自然中的无上的幸福感受。

高：是的，您写的关于颐和园的诗很有趣，这座大型公园也是具有世界意义的少有现象。

斯：关键是全中国各地都有大大小小的“颐和园”，座座诗意图盎然，独一无二，让人心旷神怡。我不止一次地想到：这些人类思想和幻想的活的美的纪念碑都是怎样保留到了我们今天？最后我终于明白了——不是它们保留了下来，而是把它们保存了下来。

亘古以来，对美的崇拜就是中华民族性格中最主要的组成部分。正是这一点提供了保存极难以保存甚至在通常的情况下无法保存下来的东西。

何必到远处去寻找例子呢！我们大使馆领区内有一棵多年的玉兰树——一棵巨大的树，它长在那里有碍于车辆行驶。决定把它搬走。请示有关单位，得到了批准，请来了专门的服务机构。见过这个场景的人说：各种机器都调来了，给人一种感觉似乎这里要修建高楼大厦——起重机、掘土机、平板车、载重汽车、自卸卡车等等。他们小心翼翼地把玉兰树挖了出来，像宝贝似的把它的根部包装好，然后运走，以便移植到某个公园里去。我认为这种细心的无微不至的对待大自然的态度，无疑说明很多问题，首先说明我们对地球的无比关爱，因为知道世界已被野蛮地蹂躏惨了。

高：我不能不同意您的观点。古代圣贤的教诲，在今天具有特殊意义，正像您在关于孔子的诗中说的，这种智慧在现代中国顺利地起着作用。

斯：年轻的时候，我读过某人的格言，现在已经记不得他的名字了，他说：“报纸要读最新的，书籍要看最古的。”那时，我还是个大学生，他的话让我反感：周围的生活沸沸腾腾，那时的报纸、杂志等等刊物刊登过多少有趣味的文章。那时我不读别的东西。现在的看法完全不同了。因此，孔子和老子的著作总是摆放在我的写字台上。这

давності набувають особливого значення, і, як Ви точно сказали у своєму вірші, із циклу присвяченого Конфуцію, ця мудрість «працює» у сучасному Китаї.

Л.С.: Колись в юності я прочитала не пам'ятаю чий вислів: «Газети потрібно читати найсвіжі, а книги – найдавніші». У мене – студентки – ці слова викликали протест: життя вирувало навколо, стільки цікавого тоді друкували тодішні журнали, газети і тому подібне. Для мене іншого читання не існувало. Але зараз я дотримуюсь іншої думки, тому і Конфуцій, і Лао Цзи у мене постійно на письмовому столі, це моє улюблене читання, ну і, звичайно, ранкова China Daily.

Г.М.: *Про Ваше ставлення до сучасного Китаю я не буду питати – вся Ваша книга – це пеан любові і захвату від зустрічі з ним. Мені надзвичайно цікаво, що Ви вважаєте головною складовою наших сьогоднішніх успіхів?*

Л.С.: Я не боюсь здатись занадто прямолінійною, а тому відповім так, як думаю насправді. Процвітання Китаю – це результат мудрого керівництва країною. Чим довше я живу тут, тим глибше переконуюсь, що майбутнє Китаю перевершить всі наші сподівання – «China beyond the dreams!».

Г.М.: *У Вас є вірш з такою назвою. Він присвячений талановитому і працелюбному китайському народу, в ім'я котрого і зусиллями котрого будується і сучасне, і майбутнє.*

Л.С.: Останнім часом я багато думаю про великий китайський народ... Як природно, як органічно, він сприйняв обвал сучасних знань, відкриттів, технологій і залишився при цьому традиціоналістським в найвищому і позитивному розумінні цього слова. Загальна домінанта ціннісних орієнтацій фактично не змінилась – почуття обов'язку перед малою і великою родиною (державою) – залишається базовою істиною менталітету кожного, а відтак і сакральним фундаментом усієї Піднебесної. Така країна і такий народ будуть завжди разом, і будуть завжди щасливими!

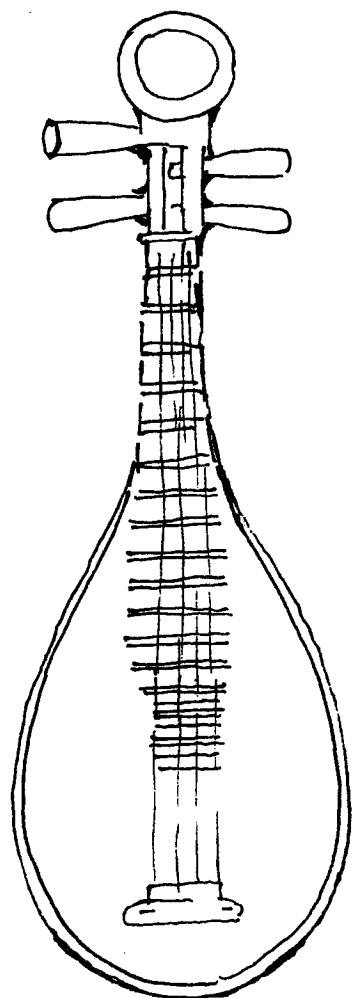
是我爱读的作品。当然还有每天早晨的《China Daily》(英文版《中国日报》——译注)。

高：我不准备问及您对现代中国的态度，您的诗集是认识中国后产生的爱与美的赞歌。我极感兴趣的是您认为我们今天的最主要成就是什么？

斯：我不怕自己显得过于直率，我怎么想就怎么回答您。中国的繁荣是由国家政府英明领导的成果。我在这儿住的时间越长，越深信这种想法，不仅如此，我绝对相信，未来的中国会超过我们的一切期望——“China Beyond The Dreams！”

高：您有一首诗，以此话为题。您在那首诗里谈到了天才的和勤劳的中国人民，他们为正在建设中的今天和未来而付出辛勤的努力。

斯：最近一段时间里，关于中国人民我思考了很多……他们是多么自然地、多么有机地、大量地接受了现代知识、发明、技术，同时又保持了崇高的、正面的意义上的传统。宝贵的定向，总的属性实际上并没有改变——对小家和大家（国家）的责任——仍然是每个精神第一论者的基础真理，也就是整个神州神圣的基础。这样的国家和这样的人民永远会团结在一起，永远会是幸福的！

Зміст

Подих Китаю – бесіда друзів

(замість передмови) / 1

Пекінська сюїта / 1

Думаю про Пекінську Олімпіаду / 2

Думаю про святкування 60-річчя КНР / 4

Слухаючи “Believe me, I can fly” / 6

Шукаю Резиденцію у Пекіні / 10

На свято «Чжунцю» відвідую літній палац Іхеюань / 12

 I. «Марія назв... Знову і знову повторюю...» / 12

 II. «Що ми знаємо про імператрицю Цисі?...» / 14

 III. «Входжу до «Парку глибокої гармонії»...» / 16

Вперше беру участь у свята «Чжунцю» / 20

Мої діти закохуються у Пекін / 22

Вперше відвідую пекінські хутуни / 24

Роздуми біля Великої Китайської стіни / 26

Спостерігаю за метаморфозами саду Palm Springs / 28

 I. «Рівненько стрижені кущі самшиту...» / 28

 II. «Сніг випав цього року неждано...» / 30

 III. «Лише середина грудня...» / 30

Сонети для тебе, написані в Пекіні / 32

 I. «Ми знову вдвох в цій дальній стороні...» / 32

 II. «Стоять сади в оранжевих плодах...» / 34

 III. «Невдовзі осінь нам махне крилом...» / 36

Свято ліхтарів віщує щастя / 38

Готуємось до зустрічі року Тигра / 40

Перша новорічна ніч в Пекіні / 42